

Operation NEMAN-1

Fra kampene i Litauen, juli 1944

Teksten på plakaten er: Mod Vest!

Oplæg: Per Finsted

Operation NEMAN-1

Overblik

Introduktion Wargames Illustrated, nummer 77, velvilligt stillet til rådighed af Søren Juul, indeholder en artikel ved navn *Retreat from Kaunas* forfattet af Simon Stokes; spillet var tilrettelagt efter et regelsæt kaldet *Firefly*.

I september 1998 cirkuleredes en CD-udgave af spillet, bearbejdet af Aris Kosionidis, på *CD-maileren*.

Bearbejdning Dette oplæg er en fællesmængde af de to artikler, som jeg har justeret efter behov. Mit oprindelige oplæg er fra 30. november 1999 og dannede grundlag for et spil på Søren Juul's loft i starten af 2000.

Indhold	Overblik	1
	Grundlag.....	2
	Tyske enheder.....	3
	Russiske enheder	5
	Oplevelser fra det tidligere spil.....	7
	Indholdsfortegnelse.....	9

Bilagsoversigt	Kort.....	Bilag 1
	Tysk styrkeliste.....	Bilag 2
	Russisk styrkeliste.....	Bilag 3
	Tysk tabel	Bilag 4
	Russisk tabel.....	Bilag 5

Deltagere

Tysk side	Russisk side

Grundlag

Udgangssituation

Tiden er sent i juli måned 1944 og stedet er Litauen. Den tyske hær forsøger at holde russerne stangen i en forsvarslinie langs floden NEMAN. Styrkerne i og om KAUNAS modstår endnu de russiske fremstød, men presset øges stadig. Russerne har iværksat omgående bevægelser i et forsøg på at afskære den tyske tilbagetrækning og søger at erobre byerne VILKAVISHKIS og MARIAMPOL, som begge ligger øst for KAUNAS.

Spillet skal illustrere russernes forsøg på at nå dette mål og tyskernes forsøg på at få styrkerne var KAUNAS tilbage over NEMAN.

BEMÆRK: Stavemåden for lokaliteter følger tysk praksis.

Terrænorientering

NEMAN er kun passabel over broen umiddelbart nord for MARIAMPOL.

I forhold til terrængenstandene, som er vist på kortet (Bilag 1) er der de "sædvanlige" hegn (ikke-synshæmmende) spredt over terrænet.

Tid, vind og vejr

Spillet starter den 31. juli 1944, klokken 05.45.

Skydækket er lavt og hinder indsættelse af flystøtte.

Sejr eller nederlag?

Tysk sejr	Broen over NEMAN er ødelagt, og mindst halvdelen af de tyske enheder befinder sig på vestsiden af NEMAN.
Mindre tysk sejr	Broen over NEMAN er ødelagt, og mindre end halvdelen af de tyske enheder befinder sig på vestsiden af NEMAN.
Uafgjort	Broen over NEMAN er ikke ødelagt, men mindst halvdelen af de tyske enheder befinder sig på vestsiden af NEMAN.
Mindre russisk sejr	Broen over NEMAN er ikke ødelagt, og mindre end halvdelen af de tyske enheder befinder sig på vestsiden af NEMAN.
Russisk sejr	Broen over NEMAN er ikke ødelagt, og ingen af de tyske enheder befinder sig på vestsiden af NEMAN.

Tyske enheder

Befaling

Fra chefen for 6 Panserdivision, generaløjtnant Rudolph Friherre von Waldenfels, til chefen for *Panserkampgruppe Schmidt*:

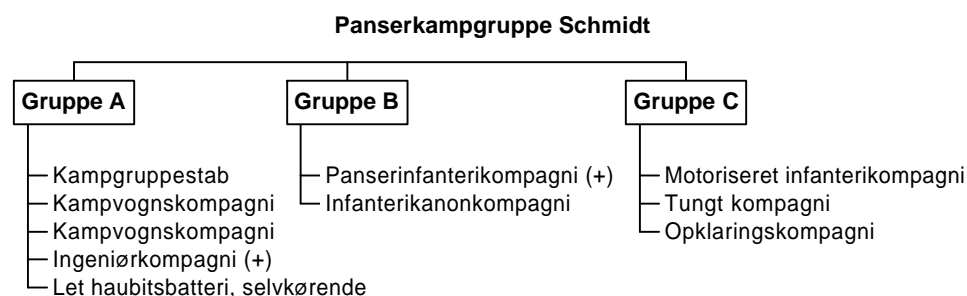
”Fjendens 5 Arme har i de to foregående dage gennemført voldsomme angreb mod vor forsvarslinien langs NEMAN. Trods vor hårdnakkede modstand er det lykkedes fjenden at gennembryde vore linier. Det er derfor besluttet at iværksætte en frigørelse i retning VILKAVISHKIS.

Til og med i går har vi erkendt enheder fra, 33., 45. og 72. Infanterikorps, som støttes af selvstændige panserenheder. Disse enheder søger frem mod MARIAMPOL og overgangen over NEMAN. I fjendens opfølgingsenheder antages 2. Garde Panserkorps at indgå; enhedernes nuværende position er p.t. ukendt.

Panserkampgruppe Schmidt skal hurtigst muligt søge i retning VILKAVISHKIS. MARIAMPOL holdes, mens broen over NEMAN forberedes til sprængning. Inden selve sprængningen trækkes flest mulige enheder over broen. Broen må under ingen omstændigheder falde intakt i fjendens hænder.

MARIAMPOL holdes p.t. af Pladskommandantskab MARIAMPOL, som skal trække sig tilbage, senest samtidig med Panserkampgruppe Schmidt.”

Organisation

Pladskommandantskab MARIAMPOL

I MARIAMPOL befinder sig et tysk pladskommandantskab, bestående af forsynings- og bevogtningsenheder – værdi kompagni (+).

Der er i MARIAMPOL oplagt et depot med 3 ton ammunition.

Tysk side bestemmer på forhånd den bygning, der er depot, samt hvilke ammunitionstyper, der er oplagt på depotet.

Kampværdi og moral

Enhederne i Panserkampgruppe Schmidt er *kampvante* med 9 som moral; opklaringseskadronen er *veteraner* med 10 som moral.

Pladskommandantskabet er *kampvante*, med en moral på 7.

Fortsættes på næste side

Tyske enheder, *fortsat*

**Enhedernes
indsættelse**

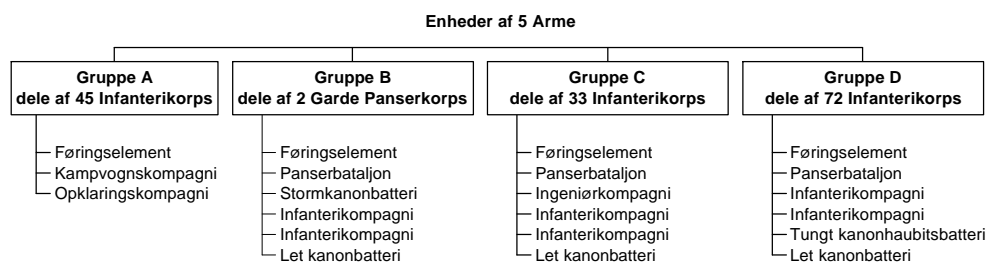
Panserkampgruppe Schmidt rykker ind på spillebordet ad vejen fra KAUNAS i løbet af de første fire træk. Gruppens indrykningstræk afgøres ved et kast med en sekssidet terning:

1 og 2	Enheden rykker ind på bordet i første træk
3 og 4	Enheden rykker ind på bordet i andet træk
5 og 6	Enheden rykker ind på bordet i tredje træk

Pladskommandantskabet befinder sig i MARIAMPOL fra spillets start.

Russiske enheder

Organisation

Kampværdi og moral

Enhederne i Gruppe A, C og D er *kampvante* og har en moral på 9, mens enhederne i Gruppe B er *veteraner* med en moral på 8.

Befaling til Gruppe A

”Enheder af 5. Arme har gennembrudt fjendens forsvarslinie langs NEMAN og de af fjendens enheder, der holdt KAUNAS, er under tilbagetrækning.

De skal som forspids for 45. Infanterikorps spærre vejen og jernbanelinien fra KAUNAS til MARIAMPOL, og derved sinke den fjendtlige tilbagetrækning.”

Gruppe A's indsættelse:

Enheden rykker ind på spillebordet ad vejen, som starter i feltet G5, i løbet af de første tre træk. Indrykningstrækket afgøres ved et kast med en sekssidet terning:

1 til 3	Enheden rykker ind på bordet i første træk
4 og 6	Enheden rykker ind på bordet i andet træk

Befaling til Gruppe B

”Enheder af 5. Arme har gennembrudt fjendens forsvarslinie langs NEMAN og de af fjendens enheder, der holdt KAUNAS, er under tilbagetrækning.

De skal søge kontakt med forspidsen for 45. Infanterikorps, som befinder sig i området om MARIAMPOL og støtte disse enheders operationer.”

Gruppe B's indsættelse:

Enheden rykker ind på spillebordet ad vejen, som starter i feltet G5, i løbet af træk fem til otte. Indrykningstrækket afgøres ved et kast med en sekssidet terning:

1 og 2	Enheden rykker ind på bordet i femte træk
3 og 4	Enheden rykker ind på bordet i sjette træk
5 og 6	Enheden rykker ind på bordet i syvende træk

Fortsættes på næste side

Russiske enheder, fortsat

Befaling til Gruppe C

”Enheder af 5. Arme har gennembrudt fjendens forsvarslinie langs NEMAN og de af fjendens enheder, der holdt KAUNAS, er under tilbagetrækning.

De skal som forspids for 33. Infanterikorps besætte jernbanestationen i MARIAMPOL og herefter sikre Dem broen over NEMAN, hvorved vi sikrer et brohoved for den videre fremrykning.”

Gruppe C's indsættelse:

Enheden rykker ind på spillebordet enten ad vejen, som starter i feltet A5, eller ad vejen som starter i C5, i løbet af træk fem til otte. Indrykningstrækket afgøres ved et kast med en sekssidet terning:

1 og 2	Enheden rykker ind på bordet i femte træk
3 og 4	Enheden rykker ind på bordet i sjette træk
5 og 6	Enheden rykker ind på bordet i syvende træk

Befaling til Gruppe D

”Enheder af 5. Arme har gennembrudt fjendens forsvarslinie langs NEMAN og de af fjendens enheder, der holdt KAUNAS, er under tilbagetrækning.

De skal som forspids for 72. Infanterikorps forfølge fjenden under hans tilbagetrækning ad vejen og jernbanelinien fra KAUNAS.”

Gruppe D's indsættelse:

Enheden rykker ind på spillebordet ad vejen fra KAUNAS i løbet af træk seks til ni. Indrykningstrækket afgøres ved et kast med en sekssidet terning:

1 og 2	Enheden rykker ind på bordet i sjette træk
3 og 4	Enheden rykker ind på bordet i syvende træk
5 og 6	Enheden rykker ind på bordet i ottende træk

Oplevelser fra det tidligere spil

Kommentar To refleksioner fra spillet primo 2000 viser, hvor forskelligt en situation kan opleves – alt afhængig af hvilken side, der beskriver tingene...

Ole Thureholm skrev *Artikel i "Völkicher Beobachter":*

Grusom dyremishandling i Mariampol

I går drog udbrydere fra Stalin's forbryderiske hær hængende ind i den fredelige landsby Mariampol. Selvom der ikke blev løst et skud fra de tyske embedsmænd, blev bygningerne i nærheden af jernbanen voldsomt beskudt med svære kanoner fra kampvogne og maskingeværer. Herunder blev Gauleiter v. Schneider dræbt på sin post ved siden af vagtmandskabet fra Værnemagtens forsyningsområde. Også den 2 år gamle schæferhund Wolf mistede livet under den morderiske ild. Selv da alle var faldet, fortsatte den røde bande med at beskyde de faldne og sårede.

Overfeltpostfører Fritz v. Herzleben, en veteran fra Tannenberg, satte sig til modværge og nedkæmpede personligt flere bolsjevikker, før han måtte følge sine kammerater i et forsøg på at redde hilsnerne til soldaterne fra hjemmene i Fædrelandet.

Til sidst omringede horderne byens hospital og forsøgte at lokke de tapre Krankenschwesterns ud til en grufuld og ukendt skæbne.

Per Finsted skrev

Artikel i "Pravda":

Fra vor udsendte korrespondent:

Facisterne misbruger dyr i deres håbløse kamp

Under vore troppers sejrige fremstød mod facisterne fandt en hændelse sted, som viser den desperation og fanatisme, som er fremherskende hos fjenderne af Den Sovjetiske Arbejder- og Bonderepublik.

Tapre soldater fra den 5. Arme blev mødt af glubske hunde, som på grund af skoling og mangel på ordentlig foder var hidset op til at angribe vore tropper. I et af facisternes forsyningsområder fandtes endog instruktioner, som viste hvorledes hunde kan trænes op til at angribe mennesker. Det var nødvendigt at nedskyde nogle af de mest glubske hunde, men det lykkedes for et par af vore dyreelskende soldater at indfange en schæferhund.

Forsigtigt nærmede de sig hunden og lokkede den med godbidder fra deres rigelige rationer. Den voldsomt afmagrede hund kastede sig straks over foderet. Da hunden havde spist, blev den mere rolig, og det lykkedes at binde en snor i dens halsbånd, så det dog var muligt at holde hunden fast. Efter nogen tid i selskab med soldaterne havde den glemt sin grusomme træning og den følger nu soldaterne over alt.

Et antal kvinder, som facisterne har tvunget til at gøre tjeneste ved fronten, til at sørge for officerernes ve og vel, mens de menige må klare sig som de bedst kan, søgte beskyttelse hos vore tapre soldater.

Fortsættes på næste side

Oplevelser fra det tidligere spil, *fortsat*

Per Finsted
skrev (*fortsat*)

I forsyningsområdet fandtes også en mængde postsække, som indeholdt de sidste hilsner fra facisterne. Hvor facisterne tidligere var brovne i deres breve, er der nu ingen tvivl om, at de har indset håbløsheden i deres fortsatte modstand.

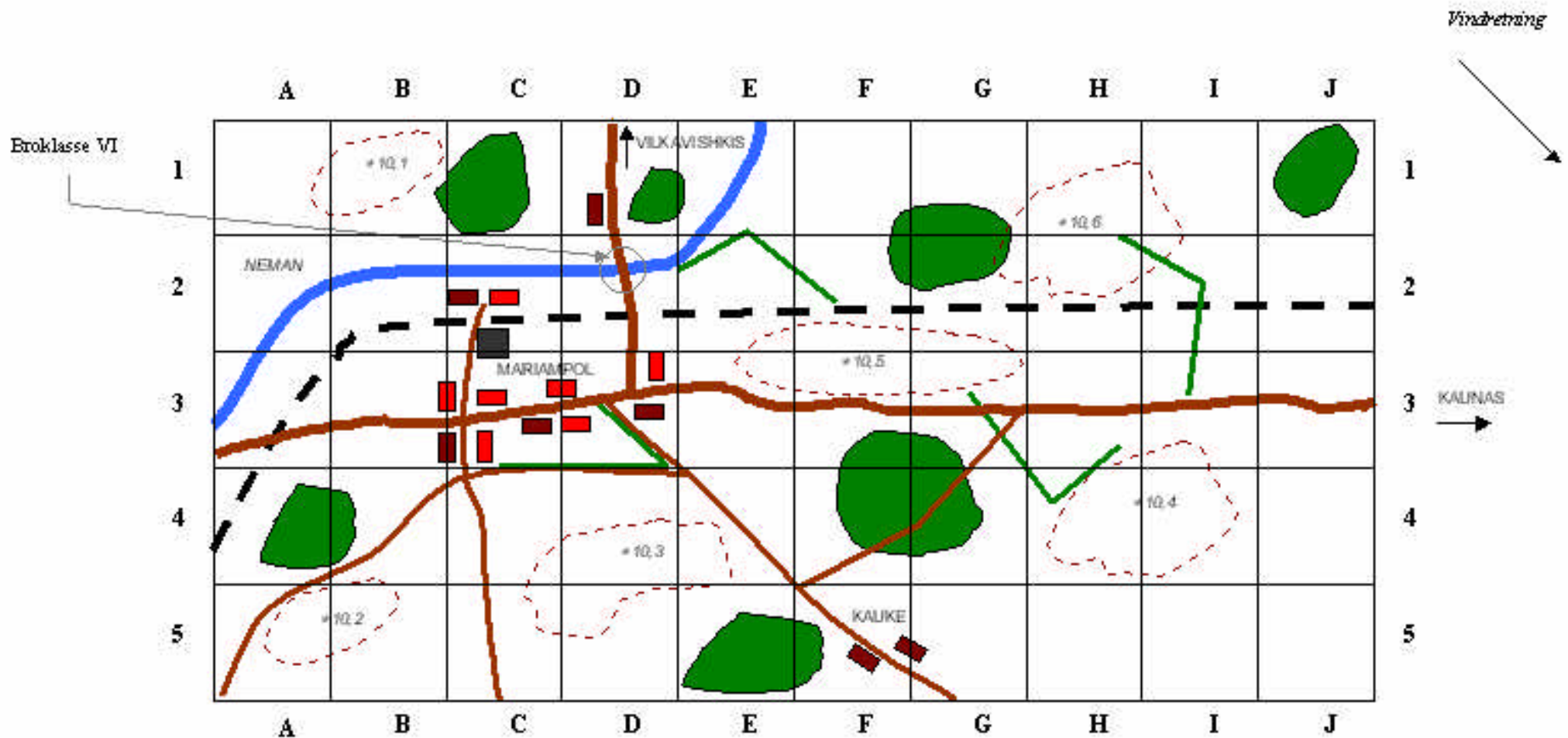
At det virkelig er nødvendigt for facisterne at bruge kvinder og dyr i deres håbløse kamp, viser den desperation, der er fremherskende overalt, hvor Den Røde Hær trænger frem.

Efterskrift

Ja, rigtigt gættet. Ole var en af de "tyske" spillere, mens jeg var en af de "russiske" spillere.

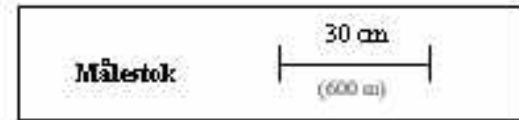
Indholdsfortegnelse

Overblik	1
Introduktion.....	1
Bearbejdning	1
Indhold.....	1
Bilagsoversigt.....	1
Deltagere	1
Grundlag.....	2
Udgangssituation	2
Terrænorientering	2
Tid, vind og vejr	2
Sejr eller nederlag?	2
Tyske enheder.....	3
Befaling.....	3
Organisation	3
Pladskommandantskab MARIAMPOL.....	3
Kampværdi og moral	3
Enhedernes indsættelse	4
Russiske enheder	5
Organisation	5
Kampværdi og moral	5
Befaling til Gruppe A.....	5
Befaling til Gruppe B.....	5
Befaling til Gruppe C.....	6
Befaling til Gruppe D.....	6
Oplevelser fra det tidligere spil.....	7
Kommentar.....	7
Ole Thureholm skrev	7
Per Finsted skrev	7
Efterskrift	8
Indholdsfortegnelse.....	9

Signaturer:

	Vej		Levende hegn, synsæmende		Bygning, sten (2 x 1)
	Bakke		Vandløb		Bygning, træ (2 x 1)
	Skov, åben		Jernbane		Station, sten (2 x 2)

Gruppe C: (*Kampvant, Moral 9*)

<u>Motoriseret infanterikompagni:</u>		
☐	Kommandodeling	P P
☐	Infanterideling	P P
☐	Infanterideling	P P
☐	Støttedeling	P P
☐	Lastvogn, middeltung	
☐	Lastvogn, middeltung	

<u>Tungt kompagni:</u>		
☐	Chef	
☐	Kübelwagen	
☐	7,5 cm PVKN med besætning (db)	
☐	Lastvogn, middeltung	
☐	12 cm TMT med besætning (db)	R
☐	Lastvogn, middeltung	
☐	Forsyningslastvogn, middeltung	(4 x ½ ton ammunition)

<u>Opklaringskompagni:</u> (<i>Veteraner, Moral 10</i>)		
☐	SdKfz 234/1, opklaring, chef	
☐	SdKfz 234/1, opklaring, egen kommando	

Pladskommandantskab MARIAMPOL: (*Kampvant, Moral 7*)

☐	Chef, bereden	
☐	Infanterideling	P P
☐	Forsyningsdeling	
☐	Forsyningsdeling	
☐	Lastvogn, middeltung, med feltkøkken	
☐	2 cm luftværnskanon med besætning	

Ammunitionsdepot:		
☐	Type:	(2 x ½ ton ammunition)
☐	Type:	(2 x ½ ton ammunition)
☐	Type:	(2 x ½ ton ammunition)

Snydebrikker:

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Panservogne, kampvogne, pansrede mandskabsvogne og trukne våben

HE: Brisant ammunition
 AP: Panserbrydende ammunition
 HVAP: Superpanser ammunition
 HC: Hulladning
 C: Våben monteret i/på køretøj
 å: Åbent køretøj

SAAP: Panserbrydende håndvåbenammunition
 TINF: Tungt infanterivåben
 T: Tårngevær
 P-3: Fradrag ved skydning mod personel

Køretøj/Våben	Klasse	Marchhastighed (vej/terræn)	Pansring (front/flanke)	Grundbeholdning	Skudhastighed	Ammunitionstype	Afstand (skudvidde : gennembrudsfaktor)				Fradrag (ved skydning mod personel)	Skudvidde (indirekte skydning)	Brisantvirkning (virkningsområde/ træf-sandsynlighed)
							Sandsynlighed for træfning						
							Nær	Mellem	Lang	Fjern			
SdKfz 251/1 T:mg	III	150/75	2/1å	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
SdKfz 234/1 T:mg	IV	225/87	3/1å	20	3	SAAP	25:-3	50:-4	75:-6	100:-6	P-3	--	--
SdKfz 251/9	III	150/75	2/1å	10	2	HE AP	12:0 12:1	25:0 25:0	50:0 50:-1	75:0 75:-3	--	--	3 cm/4 --
7,5 cm panserværnskanon Marder III	I IV	-- 125/62	-- 1/1å	10 5	2	HE AP	25:-3 38:7	50:-3 50:5	75:-3 75:4	125:-3 125:2	--	--	3 cm/4 --
Pz IV H T:mg, B:mg	V	125/62	7/4	17	2	HE AP	25:-3 25:7	38:-3 50:5	62:-3 75:4	100:-3 125:2	--	--	3 cm/4 --
Pz V G T:mg, B:mg	VI	137/75	12/4	16	2	HE AP	25:-3 38:10	50:-3 50:8	75:-3 75:6	125:-3 125:4	--	--	3 cm/4 --
Wespe (C) T:mg	IV	125/50	2/1å	6	1	HE AP	12:0 12:3	25:0 25:2	50:0 50:1	75:0 75:0	--	630	6 cm/5 --
12 cm morter	--	--	--	6	1	HE	--	--	--	--	--	270	6 cm/6
GW 38 (t)	IV	125/50	1/1å	4	1	HE	12:8	25:8	38:8	62:8	--	270	6 cm/7

Hjul- og bæltekøretøjer

Køretøj	Klasse	Marchhastighed (vej/terræn)	Lastekapacitet og trækkapacitet	Pansring (front/flanke)
Kübelwagen	I	225/75	½/I	--
Lastvogn, middeltung	III	175/38	2/III	--
Radiovogn	III	175/38	-/III	--
Maultier	III	125/62	2/III	--

Håndvåben og tunge infanterivåben

Type	Skudhastighed (BK/ej BK)	Ammunitionstype	Afstand (skudvidde: gennembrudsfaktor)			
			Sandsynlighed for træfning			
			Nær	Mellem	Lang	Fjern
SA: Håndvåbenammunition BK: Brikkontakt MMG: Middeltungt maskingevær TINF: Tungt infanterivåben LVMG: Luftværnsmaskingevær						
Infanteri	2	SA	BK	12	25	38
Ingeniører	2/1	SA	BK	12	25	38
Støttedeling (TINF)	1/3	SA	12	25	50	75
Andet personel	1	SA	--	BK	12	25
Panzerfaust	1	HC	BK:x2	--	5:x2	--
MG (køretøj)	1	SA	--	12	25	50
Flammekaster	2	--	--	2,5	--	--

Panservogne, kampvogne, pansrede mandskabsvogne og trukne våben

HE: Brisant ammunition
 AP: Panserbrydende ammunition
 HVAP: Superpanser ammunition
 HC: Hulladning
 C: Våben monteret i/på køretøj

TINF: Tungt infanterivåben
 T: Tårngevær
 B: Bovgevær
 B/B: Skydning mod bygninger/bunkers
 P-3: Fradrag ved skydning mod personel
 LT: "Lille tårn" (skudhastighed er reguleret)

Køretøj/Våben	Klasse	Marchhastighed (vej/terren)	Pansring (front/flanke)	Grundbeholdning	Skudhastighed	Ammunitionstype	Afstand (skudvidde : gennembrudsfaktor)				Fradrag (ved skydning mod personel)	Skudvidde (indirekte skydning)	Brisantvirkning (virkningsområde/ træf-sandsynlighed)
							Sandsynlighed for træfning						
							Nær	Mellem	Lang	Fjern			
BA-64 T:mg	II	175/100	1/1å	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
M3A1 T:mg, mg	III	250/100	1/1å	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Churchill Mk IV T:mg,B:mg	VI	62/37	9/7	17	3	AP/HE HVAP	25:3 25:7	50:2 50:6	75:1 62:6	125:0 100:5	P-3 --	-- --	-- --
SU-76 (C)	IV	62	3/2å	10	2	HE AP HVAP	25:-3 25:3 25:5	38:-3 38:2 38:3	62:-3 62:1 62:1	100:-3 100:0 100:0	-- -- --	-- -- --	3 cm/4 -- --
T-34-43 (LT) T:mg,B:mg	V	175/75	9/5	20	1	HE AP	25:-3 24:4	38:-3 38:3	62:-3 62:2	100:-3 100:1	-- --	-- --	3 cm/4 --
T-34-85 T:mg,B:mg KV-85 T:mg,B:mg	V V	175/62 112/50	10/5 12/6	12 14	2	HE AP HVAP	25:-2 25:7 25:12	50:-2 50:5 50:8	75:-2 74:4 75:5	125:-2 125:3 125:1	-- -- --	-- -- --	3 cm/4 -- --
SU-122	V	125/62	9/5	7	1	HE HC	25:2 25:x2	38:2 38:x2	50:2 50:x2	75:2 75:x2	-- B/B	-- --	6 cm/6 --
152 mm kanon/haubits	III	--	--	4	1	HE	25:10	38:10	62:10	100:10	--	900	5 cm/7

Hjul- og bæltekøretøjer

Køretøj	Klasse	Marchhastighed (vej/terren)	Lastekapacitet og trækkapacitet	Pansring (front/flanke)
Lastvogn, let	II	200/50	1/II	--
Lastvogn, middeltung	III	38	2/III	--
Kanontraktor	III	62/50	2/V	--

Håndvåben og tunge infanterivåben

Type	Skudhastighed (BK/øj BK)	Ammunitionstype	Afstand (skudvidde: gennembrudsfaktor)			
			Sandsynlighed for træfning			
			Nær	Mellem	Lang	Fjern
SA: Håndvåbenammunition BK: Brikkontakt TMG: Tungt maskingevær P+1: Tillæg ved skydning mod personel			7	5	3	1
Infanteri	1	SA	BK	12	25	38
Infanteri/maskinpistol	2/1	SA	BK	12	25	38
Andet personel	1	SA	--	BK	12	25
MG (køretøj)	1	SA	--	12	25	50
TMG (P+1)	2	SAAP	12:-4	50:-5	75:-6	100